

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2020-11-30

Sida
1 (2)

Kommunstyrelsen

Verksamhetsplan för vård och omsorg 2021-2023

KS2018/186/10

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar verksamhetsplanen för vård och omsorg för perioden 2021-2023

Sammanfattning av ärendet

Verksamhetsplanen är ett dokument för att styra och kontinuerligt förbättra vården och omsorgen i Sunne kommun. Verksamhetsplanen ska vara vägledande i de politiska och verksamhetsmässiga besluten under perioden men också med ett framtidsperspektiv.

Utredning av ärendet

Arbetet med att ta fram en verksamhetsplan har sitt ursprung från en motion 2012, med en tillhörande fullmäktigeberedning för framtidens äldreboende i Sunne kommun, ks 2013-11-25, § 39.

Uppdraget skulle gälla all planering för äldre i ett tidsperspektiv och planeringsperioden skulle omfatta 5-10 år.

Februari 2016 så gav kommunstyrelsen dåvarande verksamhetschef uppdraget att ta fram en äldreomsorgsplan som knyts till budgetprocessen på 5-10 års sikt.

När arbetet med planen påbörjades under 2018 ändrades namnet på planen från äldreomsorgsplan till verksamhetsplan för vård och omsorg för att på ett bättre sätt beskriva hela verksamheten då den vända sig till alla åldrar med behov av insatser.

Beslutsunderlag

Verksamhetschefens tjänsteskrivelse 2020-12-01

Förslag till Verksamhetsplan för vård och omsorg 2021-2023

SUNNE | VÄRMLAND

Postadress
Sunne kommun
1. Vård och omsorg
686 80 Sunne

Besöksadress
Vård och omsorg
Kvarngatam 4
Sunne

Telefon
0565-160 00 växel
0565-162 77 direkt
072-201 48 77 mobil

Internet och fax
www.sunne.se
jeanette.tillman@sunne.se
0565-160 01 fax

Giro och org.nr
744-2684 bankgiro
212000-1843 org.nr

Jeanette Tillman
Verksamhetschef

Jeanette Tillman
Verksamhetschef Vård och Omsorg

Beslutet skickas till:
[Klicka här för att ange text.](#)

Verksamhetsplan vård och omsorg 2021-2023

KS2018/186/10

Styrdokument	
Dokumenttyp	Plan
Antaget av med datum och paragraf	
Reviderat av med datum och paragraf	
Dokumentansvarig	Verksamhetschef vård och omsorg
Faktaansvarig	Verksamhetschef vård och omsorg
Gäller för	Verksamheten vård och omsorg
Giltighetstid	2021-2023
Tidpunkt för aktualitetsprövning	
Relaterade styrdokument	

Innehåll

Vad styr vård och omsorg	4
Verksamheten.....	7
Framtidens vård och omsorg.....	10
Slutord.....	14

Syfte och bakgrund

Verksamhetsplanen är ett dokument för att styra och kontinuerligt förbättra vården och omsorgen i Sunne kommun. Den ska redovisa kommunens ambitioner med uppsatta mål. Grunden utgörs av de politiska målen, visioner och uppdrag som antagits av kommunfullmäktige.

Verksamhetsplanen har upprättats med stöd av workshops med medarbetare inom vård och omsorg samt representanter från kommunens pensionärsråd och tillgänglighetsråd. Ett av de viktigaste underlagen i framtagandet av planen är slutrapporten från fullmäktigeberedningen för framtidens äldreomsorg (ks § 118, 2013-11-12).

Verksamhetsplanen ska under perioden 2021 - 2023 vara vägledande i de politiska och verksamhetsmässiga besluten, men också finnas med i det dagliga arbetet. Planen ska styra verksamhetens utveckling de närmaste åren, med utblick tio år framåt och ersätter inte gällande lagstiftning på området. Planen ska visa insatser och framtidsplaner inom vård och omsorg för kommunens invånare.

Vad styr vård och omsorg

Lagstiftning

De viktigaste lagarna som styr vård och omsorg i Sunne kommun är socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

I socialtjänstlagen framgår det att omsorg om äldre ska inriktas på att;

- leva ett värdigt liv och känna välbefinnande (värdegrund)
- möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra
- så långt det är möjligt, kunna välja när och hur stöd och hjälp ska ges
- stöd och hjälp i hemmet ska vara lättåtkomligt
- ges möjlighet till goda bostäder och särskilda boendeformer

I socialtjänstlagen framgår det att omsorg om funktionshinder ska inriktas på att;

- möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra
- får en meningsfull sysselsättning och boende som är anpassat efter behov av särskilt stöd
- vara väl förtrogen med levnadsförhållandena i kommunen för människor med fysiska och psykiska funktionshinder
- samverka med andra aktörer

Enligt hälso- och sjukvårdslagen är målet en god hälsa och en vård på lika villkor med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet, samt arbeta för att förebygga ohälsa.

Kommunen har som vårdgivare dvs utförare av socialtjänst, LSS samt hälso- och sjukvård, en skyldighet att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet, och ska med stöd av ledningssystem planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten. Något som inte bara regleras i socialstyrelsens föreskrifter för ledningssystem (SOSFS 2011:9) utan även i socialtjänstlagen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade samt patientsäkerhetslagen.

Enligt patientsäkerhetslagen ska kommunen genom det systematiska kvalitetsarbetet, planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sådant sätt som leder till att en kravet på god vård upprätthålls.

En medicinsk ansvarig sjuksköterska (MAS) ansvarar för att patienterna får en säker, trygg, kvalitativ och ändamålsenlig hälso- och sjukvård.

I socialtjänstlagen samt LSS-lagstiftningen finns inget krav på motsvarande funktion till MAS, men Sunne kommun har valt att inrätta funktionen socialt ansvarig samordnare (SAS) för att arbeta på motsvarande sätt utifrån de lagrummen.

Regionala styrdokument

Nya Perspektiv är ett samarbete mellan Region Värmland och kommunerna. Samarbetet går ut på att gemensamt driva utvecklingsfrågor inom bland annat hälsa, vård och omsorg. Nya Perspektiv leds av en politisk styrgrupp med representanter från Region Värmland och kommunerna.

Fokusområden inom "äldre livet" är:

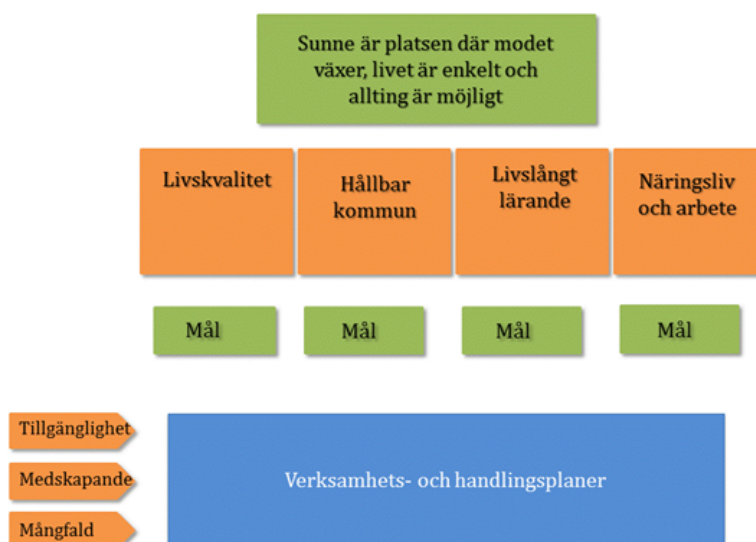
- god vård i livets slutskede
- preventivt arbetssätt
- god vård vid demenssjukdom
- god läkemedelsbehandling för äldre
- sammanhållen vård och omsorg

Ett antal överenskommelser styr samverkan mellan Region Värmland och kommunerna i Värmland.

Sunne kommuns styrdokument

Kommunens styrdokument för vård och omsorg finns i ett kvalitet- och ledningssystem som beskriver processer, roller, risker, egenkontroll och avvikelser/incidenter och dokument.

Sunne kommuns vision

Mål för vård och omsorg

De övergripande politiska målen beslutas av Kommunfullmäktige och med hjälp av dessa visas i vilken omfattning kommunen uppnått god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Område Livskvalité

I sagolika Sunne är det nära mellan människor och vi värdesätter och välkomnar varandras olikheter.

Verksamhetsmål - Möjlighet att finna rätt bostad, oavsett livssituation ålder och behov, ökar

Mätmetod - Väntetid särskilt boende, antal dagar

Målvärde - 30 dagar

Område Hållbar kommun

I Sunne pågår ett samtal som gör att varje generation tar sitt ansvar så att vi växer varsamt ur ekonomisk, social och ekologisk synvinkel.

Verksamhetsmål - Nöjda kunder med sitt särskilda boende

Mätmetod - Andel av kunder i särskilt boende som är nöjda i procent (%). Enkäter /Öppna jämförelser.

Målvärde - 94% (år 2019)

Verksamhetsmål - Nöjda kunder med sin hemtjänst

Mätmetod - Andel av hemtjänstkunder som är nöjda i procent (%). Enkäter /Öppna jämförelser.

Målvärde - 96% (år 2019)

Prioriterat område Livslångt lärande

Sunne öppnar upp mot omvärlden genom ett livslångt lärande där alla har möjlighet att nå sin fulla potential.

Verksamhetsmål - Digitalisering ökar

Mätmetod - Antalet digitala tjänster som erbjuds våra kunder ska öka

Målvärde - Ökning med en digital tjänst

Det övergripande enhetsmålet för vård och omsorg är ”kundcentrerad vård och omsorg på lika villkor, med gott bemötande från kompetenta medarbetare”.

Sunne kommuns värdegrund

Sunne kommuns värdegrund visar tydligt vad vi tillsammans står för och vilket klimat vi vill ha i våra relationer både internt och externt. Värdegrunden är gemensam i alla verksamheter och bidrar till att stärka koncernen Sunne kommun. Den är hållbar över tid och är utgångspunkten för de tjänster och den service vi erbjuder medborgarna.

Respekt innebär att vi har ett ärligt och gott bemötande. I bemötandet grundläggs tillitsfulla relationer och långvarigt förtroende. Vi är lyhörda för synpunkter och åsikter som kan utveckla verksamheten och komma invånarna till nytta. Vi respekterar och tar vara på varandras olikheter och ser det som styrkor. En positiv inställning till våra olika förmågor stärker organisationen och vi finner tillsammans nya vägar.

Utveckling innebär att vi ligger steget före via en lärande kultur som präglas av flexibilitet. Genom nyfikenhet, öppenhet och kreativitet skapar vi framtidstro, vilket resulterar i en god arbetsmiljö som är hälsofrämjande och skapar arbetsglädje.

Professionalism innebär att vi är till för och ska ge den bästa servicen till våra medborgare och övriga kontakter. Professionalism i våra kontakter utåt innebär att vi som medarbetare ger ett gott och tryggt bemötande. Trovärdighet bygger vi genom kvalitet, flexibilitet och en förmåga att lyssna. Professionalism i våra kontakter internt innebär att vi som medarbetare stöttar varandra, är lojala och engagerade. Vi känner oss trygga och har ett öppet pratklimat i alla lägen.

Verksamheten

Beskrivning av vård och omsorgs olika verksamheter utifrån ett nuläge.

Samverkan med andra aktörer

När multisjuka äldre i allt högre utsträckning vårdas i hemmet krävs större samverkan över huvudmannagränserna. Kommunen har ett allt större behov av att samverka med primärvården, slutenvården samt andra aktörer inom vården t ex tandvården.

Överenskommelse om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård i Värmland, syftar till att främja en god vård och en socialtjänst av god kvalitet för individer. Insatserna samordnas utifrån individens behov och förutsättningar.

Mobil närvård i form av närsjukvårdsteam och hemsjukvårdsläkare är ett samarbete mellan Region Värmland och kommunerna Hagfors, Munkfors, Sunne och Torsby. Vården ges i ordinär boendemiljö till patienter med komplex sjuklighet och med stort behov av samordning mellan slutenvård, primärvård och kommunen.

Samverkan sker med berörda intresseorganisationer genom kommunala pensionärsrådet (KPR) och tillgänglighetsrådet (KTR) i syfte att stärka samverkan och inflytande i frågor som berör dem avseende kommunens ansvarsområde och uppgifter.

Den gemensamma hjälpmedelsnämnden för kommunerna och Region Värmland ska verka för att länets invånare erbjuds en god hjälpmedelsförsörjning på lika villkor. Personliga hjälpmedel förskrivs enligt fastställda riktlinjer.

Kvalitet och effektivitet

För att följa upp kvalitén i verksamheten sammanställer kommunens SAS (socialt ansvarig samordnare) och MAS (medicinskt ansvarig sjuksköterska) årligen en kvalitetsberättelse respektive en patientsäkerhetsberättelse med förslag till verksamhetsförbättringar och mål.

Nationella kvalitetsregister så som BPSD, SveDem, Senior alert och Svenska palliativregistret används för att registrera, utvärdera och utifrån det förbättra vården.

Arbetsätt och metoder

Den enskildes behov och önskemål ska vara utgångspunkten för all vård och omsorg. Arbetsätt och metoder ska utgå från värdegrunden. En grundläggande värdering i arbetet med den enskilde är att varje individ vill leva ett aktivt och oberoende liv. Ett bra bemötande är en förutsättning för personers möjlighet till att ha inflytande och vara delaktig i vården och omsorgens genomförande.

Förhållningssättet ska vara rehabiliterande, aktiverande och bygga på den enskildes resurser.

Verksamheten bygger på teamsamverkan mellan olika yrkeskategorier. Syfte och mål med teamsamverkan är att få en gemensam helhetsbild av den enskildes behov. Grundläggande metod för arbetet är IBIC (individens behov i centrum) med syfte att ta fram individuella genomförandeplaner tillsammans med den enskilde. Vid hälso- och sjukvårdsinsatser upprättas en hälsoplan där behov finns.

Inom området för demens och palliativ vård används metoder och förhållningssätt som personcentrerad vård, BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom) och NVP (nationell vårdplan för palliativ vård).

Myndighetsutövning

Biståndshandläggningen är grunden för alla behovsprövade insatser som utförs inom vård och omsorg till äldre och funktionshindrade. Beslut fattas utifrån gällande lagstiftning. Arbetssättet IBIC (individens behov i centrum) används i handlägningsprocessen. Alla ansökningar prövas utifrån kundens individuella behov samt kommunens vägledande riktlinjer för vad man som kan anses vara skälig levnadsnivå.

Är man 75 år och äldre tillämpas en förenklad handläggning till serviceinsatserna städ var tredje vecka, tvätt varannan vecka, inköp en gång per vecka, social aktivitet (ex promenad) en gång per vecka, matdistribution och trygghetslarm.

Avgifter på insatser utifrån Socialtjänstlagen och Hälso- och sjukvårdslagen beslutas enligt ett avgiftsreglemente antaget av kommunfullmäktige.

Bostadsanpassningsbidrag beviljas till personer som har en bestående funktionsnedsättning för att anpassa bostaden. Syftet är att den enskilde ska kunna bo kvar i sin bostad och leva som alla andra i en egen bostad. Behov av nödvändiga anpassningar bedöms med hänsyn till funktionsnedsättningen.

All myndighetsutövning utförs på delegation och är möjlig att överklaga enligt förvaltningslagen

Privat regi

LOV (Lag om valfrihet) tillämpas i kommunen, vilket innebär att de som fått beslut om hemtjänst i form av serviceinsatser ska välja utförare mellan kommunen eller godkända privata företag.

Anhörigstöd

Enligt socialtjänstlagen ska ett anhörigstöd erbjudas och rikta sig till vård och omsorg och individstöd.

Direkt anhörigstöd är en kommunal service och kostnadsfri för kommuninvånaren, anhörigsamordnaren ansvarar vanligtvis för detta.

Exempel på detta kan vara:

- individuella samtal med anhöriga
- samverkan grupper där anhöriga med liknande erfarenheter kan ge varandra varierat stöd
- information, utbildningar och föreläsningar till anhöriga och personal

Indirekt anhörigstöd är bistånd som främst är riktat till den som behöver hjälp men som även får konsekvensen att det avlastar den anhörige.

Hälso- och sjukvård

För att få hälso- och sjukvård krävs en bedömning av legitimerad personal samt att man är över sju år och inte kan ta sig till vårdcentralen. Sjuksköterskor och specialistutbildade sjuksköterskor samordnar och ansvarar för att hälso- och sjukvårdsinsatser planeras, utförs och utvärderas, samt handleda baspersonal. Arbetsterapeuter och sjukgymnaster, planerar, utför och följer upp aktivitets- och funktionsförmåga samt handleda baspersonal. Legitimerad personal ansvarar även för hälso- och sjukvård inom verksamheten individstöd.

Hälsofrämjande arbete

Årliga seniorträffar där även ”Balansera mera” ingår, där olika professioner inom kommunen ger information och råd i samverkan med andra aktörer. Det hälsofrämjande arbetet är en integrerad del i vården.

Hemtjänst

Hemtjänst är en biståndsbedömd insats för att personen ska kunna ha möjlighet att bo kvar hemma i det ordinära boendet. Utgångspunkten är att ta vara på den personens egna resurser, förstärka dessa och stödja den enskilde för att kunna leva ett självständigt liv. Hemtjänst beviljas i form av omvårdnad, service, trygghetslarm och matdistribution.

Hemtjänsten är organiserad i tre geografiska enheter där flera arbetsgrupper ingår. Varje grupp är indelad i mindre grupper s.k. bubblor med huvudansvar för ett antal kunder. Målet med bubblorna är att öka kontinuiteten hos kunderna. En av hemtjänstgrupperna i centrala Sunne har ett anpassat arbetssätt till kunder med demenssjukdom.

Dagverksamhet

Verksamheterna riktar sig till personer som bor i ordinärt boende.

Dagträffen Hagen - öppen dagverksamhet och en del av kommunens anhörigstöd.

Dagverksamhet Solgården - biståndsbedömd dagverksamhet för personer med demensdiagnos.

Minnesmottagningen

Minnesmottagningen har till uppdrag att utreda och stödja personer med minnesproblematik och bedrivs i lokal samverkan med Region Värmland. Minnesmottagningens huvudsakliga arbetsområden är utredningar, anhörigstöd, handledning och utbildning.

Boende

De särskilda boendena består av omvårdnads- och demensboenden och beviljas när kunder inte klarar av att bo i eget boende. Totalt finns det 158 lägenheter (år 2020). Alla boenden har varierande boendestandard, antal rum och kvadratmeter. Boendena Brogården, Hagen och Salla finns i centrala Sunne samt Sjövik i Lysvik.

Parboende är en rättighet som kan tillgodoses i vissa lägenheter vilket innebär att antal kunder kan vara fler än antal lägenheter.

Korttidsplatser är en insats som ges när personen inte klarar av att återgå direkt till hemmet efter en sjukhusvistelse eller som ett tillfälligt boende när trygghet inte kan uppnås i det egna hemmet.

Växelvårdsboende är planerad återkommande insats för exempelvis avlösning för anhörig som vårdar närstående i hemmet. Totalt finns det 23 korttids- och växelvårdsplatser (år 2020).

Sunne Fastighet AB tillhandahåller lägenheter för äldre s.k. seniorboende på Allégården, Kålsgården och Uddebo.

Medarbetare

Verksamheten leds av verksamhetschef. Direkt underställd verksamhetschefen är enhetschefen som ansvarar för personal, ekonomi och den dagliga planeringen på enheten. I ledningsstaben ingår även medicinsk ansvarig sjuksköterska (MAS), socialt ansvarig samordnare (SAS) samt IT-samordnare. Totalt är det ca 360 medarbetare varav den största yrkesgruppen är undersköterskor/vårdbiträden.

Inom vård och omsorg pågår ett arbete som benämns "Rätten till heltid" och riktar sig till all baspersonal. Målet är att tillsvidareanställning är på heltid vid nyanställning och att redan anställda medarbetare ska arbeta heltid i högre utsträckning.

Välfärdsteknik

Tekniken har blivit en alltmer självklar del i våra verksamheter och kan bidra till en högre självständighet och kvalitet för kunderna. Tekniken bidrar även till bättre resursutnyttjande och därigenom samhällsekonomisk hållbarhet.

Inom ordinärt boende finns digitala trygghetslarm med tillbehör, nyckelfria lås hos kunder samt spårbara nyckelskåp med inloggning genom SITHS-kort eller tagg.

I särskilt boende finns loggningsbara läkemedelsskåp och digitala trygghetslarm.

Digitala signeringslistor för hälso- och sjukvårdsinsatser används både i ordinärt och särskilt boende.

Digitala verksamhetssystem används vid utredning, dokumentation och planering som mer och mer går över till att bli mobila och webbaserade. Flera av dessa system används i samverkan med andra vårdgivare.

I leasingbilarna används digitala körjournaler.

Framtidens vård och omsorg

De framtida utvecklingsbehoven beskrivs utifrån specifika områden. Planer, strategier och ställningstagande påverkar oftast flera verksamhetsområden, vilket gör att en helhetssyn är viktig att beakta. Exempelvis kan omfattningen av korttidsplatser, växelvård, dagverksamheter påverka behovet av hemtjänst.

Nya direktiv och samverkan med andra aktörer kan påverka utveckling av verksamheten, därav är omvärldsbevakning en viktig del.

Kvalitet och effektivitet

I det pågående systematiska kvalitetsarbetet finns ett kontinuerligt behov av att kartlägga processer och rutiner för att bevara och utveckla kvalitet och effektivitet. Som stöd för detta används ett kvalitet- och ledningssystem för all personal. För att ytterligare säkerställa kvalitet inom verksamheten på olika nivåer behöver mätmetoder utvecklas. Resultat ska ligga till grund för utveckling av verksamheten.

Avvikelse, synpunkter och klagomål är ett led i det systematiska kvalitetsarbetet, behov finns av att bli mer digitala för att underlätta hantering och säkra processen.

Framtida politiska ställningstagande gällande service- och kvalitetsnivå kan ha betydelse i utmaningen att säkerställa god kvalitet på ett resurseffektivt sätt.

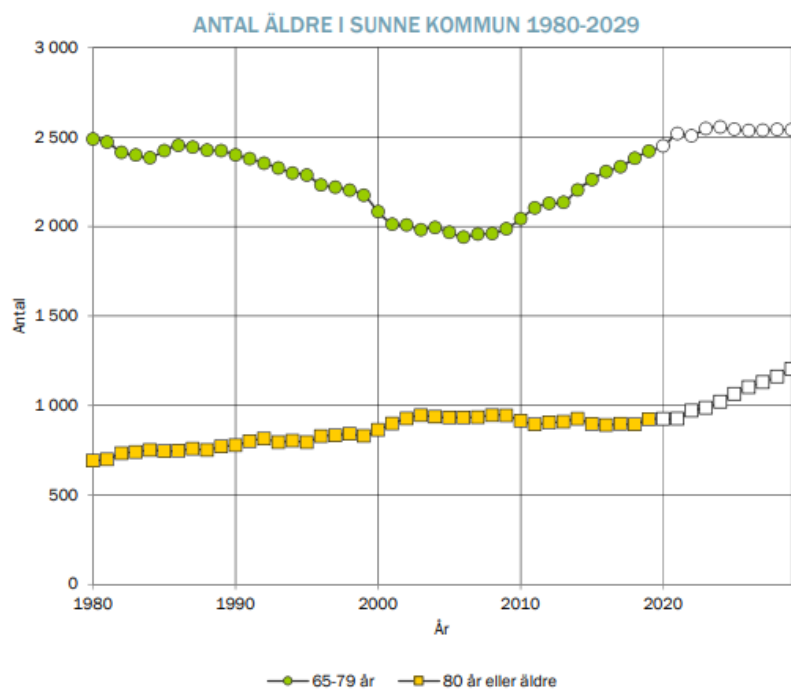
Arbetsätt och metoder

Ett ständigt pågående arbete för att bibehålla och utveckla arbetsätt och metoder krävs både på lednings- och medarbetarnivå, för att uppnå verksamhetens mål. För att möta framtida utmaningar krävs ett mer strategiskt ledningsarbete för att inhämta ny kunskap, driva kompetens- och verksamhetsutveckling på ett resurseffektivt sätt.

Demografi

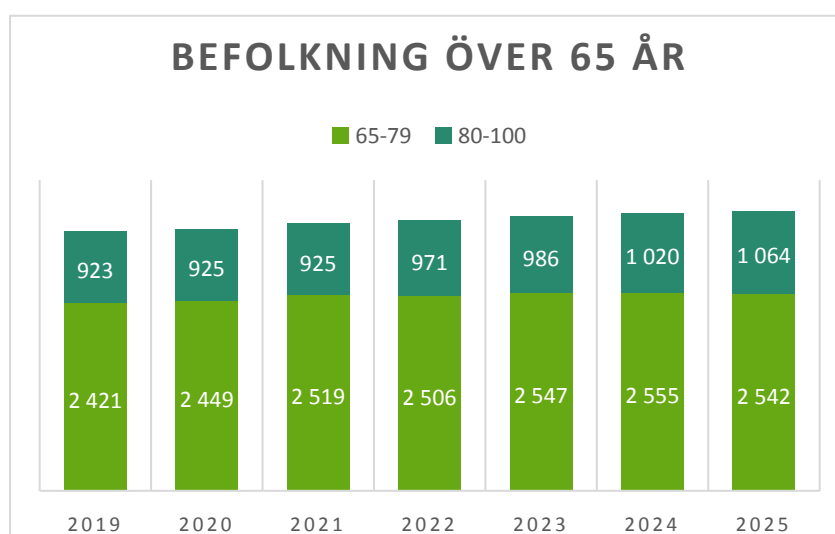
Under en längre tid framöver kommer antalet äldre i landets kommuner att öka. Det finns flera olika anledningar till detta, en är att den stora 40-talist generationen uppnår pensionsålder och en annan att

medelåldern ökar och vi lever längre. Detta medför framförallt att åldersgruppen 80 år och äldre kommer att öka under 2020-talet. Antalet äldre i gruppen mellan 65 och 80 år förväntas under samma period ligga på samma nivå. Se nedan i tabell ”Antal äldre i Sunne kommun 1980 - 2029” som visar befolkningsutveckling och förväntad befolkningsutveckling i Sunne kommun.

Tabell från ”Befolkningsprognos 2020 - 2029 Sunne kommun - prognos baserad på kommunens byggplaner

För Sunnes del innebär detta att invånare över 80 år beräknas öka från 6,9 % till 8 % av befolkningen och i antal från 923 till 1064 personer från 2019 till 2025.

Tabell från Kolada.se

Myndighetsutövning

Verksamheten står inför utmaningen av en åldrande befolkning, många vill klara sig själva hemma så länge som möjligt vilket i sin tur, om behov finns, leder till ökade krav på myndighetsutövningen. Utifrån ny lagstiftning ges kommunen möjlighet att tillämpa förenklad biståndshandläggning i större utsträckning. I och med det behöver kommunen ta ställning till vilka insatser förenklad biståndshandläggning kan vara tillämpligt.

Ytterligare utmaningar är e-tjänster i form av automatisering av ansökningsförfarande och/eller hela handlägningsprocessen, samt öka tillgängligheten för kunderna genom en så kallad medborgarportal.

Privat regi

Verksamheterna bedrivs i dag i kommunal regi, med undantag av serviceinsatser inom hemtjänsten, enligt LOV. Ansökan om att bli LOV-företag kan ske kontinuerligt och innebär att antal utförare kan variera framtida politiska ställningstagande kan föreslå konkurrensutsättning av verksamheter.

Anhörigstöd

En utmaning är att tydliggöra ansvar, arbetssätt och utformning för anhörigstöd i hela verksamheten. Digitala och nya fysiska mötesplatser för både kunder och anhöriga behöver utvecklas för att möta efterfrågan av nya arenor.

Ytterligare en utmaning är att i större utsträckning inkludera anhörigstödet i den dagliga vården och omsorgen, exempelvis i upprättande av genomförandeplan.

Hälso- och sjukvård

Vidareutveckling av den nära vården för att skapa en god, nära och samordnad vård och omsorg som främjar jämlik hälsa är målet med ”God och nära vård 2020” (överenskommelse mellan SKR och staten). Det kan innebära ändrade riktlinjer och rutiner inom samverkan mellan region och kommun, på kort och lång sikt.

Den kommunala hälso- och sjukvårdens uppdrag påverkas av gränsdragningar med Region Värmland och utveckling av gemensamma samverkansområden. Den medicinska utvecklingen kan komma att kräva än mer kvalificerade vårdinsatser av multisjuka personer i hemmet. En av kommunens utmaningar är att säkerställa att det finns personal med rätt kompetens inom alla professioner, medicintekniska och digitala hjälpmedel för att garantera patientsäkerheten.

Hälsofrämjande insatser

Behov finns att utveckla det hälsofrämjande arbetet för att möta äldre, funktionsnedsattas och anhörigas behov, bland annat för att motverka psykisk ohälsa. Ett förebyggande och stödjande arbetssätt kan vara att skapa fysiska och digitala mötesplatser för social samvaro. Det skulle kunna göras i samverkan med andra organisationer.

Kommunens samhällsplanering utifrån äldre och funktionsnedsattas perspektiv behöver fortsatt att belysas på våra samverkansarenor med intresseorganisationer.

Hemtjänst

Dagens effektivitetskrav kommer sannolikt inte att minska och heller inte kraven på kvalitet och kontinuitet. Det innebär att verksamheten ständigt behöver se över ekonomistyrning inom hemtjänsten utifrån den nuvarande resursfördelningen kontra eventuell redovisning av faktisk tid. Förutsättningar för att införa mobila dokumentationssystem finns som möjliggör att läsa och skriva hemma hos kunden. Införandet kommer att kräva resurser för att nå syftet med att höja kvaliteten för kunden, öka effektiviteten och bidra till en bättre arbetsmiljö.

Organiseringen av grupper i form av ”bubblor” upplevs som framgångsrikt gällande kontinuitet hos kund och behöver fortsätta att utvecklas. Ett ställningstagande till hur hemtjänst till personer med demens bör utformas behöver ske inom snar framtid.

Hemtjänstgruppernas geografiska indelningar kan behöva ses över på grund av befolkningsutvecklingen. Det med anledning av pågående nybyggnation, bland annat trygghetsboende i centrala Sunne. Även politiska ställningstagande gällande service - och kvalitetsnivå kan ha betydelse i arbetet med att säkerställa god kvalitet på ett resurseffektivt sätt.

Boende

Befintliga och nya boende för äldre och personer med funktionsnedsättningar behöver standardhöjning till framtida bostads normer, exempelvis digitala lösningar. Boenden behöver ha ett gemenskap- och trygghetsperspektiv och vara flexibla för att möta olika behov. Exempelvis lokalisering och gemensamma utrymmen.

Ny lagstiftning gällande trygghetsboende innebär att kommunen kommer att behöva ta ställning till att ha biståndsbedömda trygghetsboende eller inte. Det finns ett kontinuerligt behov av att se över arbetssätt och rutiner för att möta kunder och anhörigas behov av vård och omsorg med kvarboendepincipen som en grund.

Långsiktig planering behövs för att anpassa boendemiljö och personalbemanning utifrån individens behov för att kunna tillgodose omvårdnaden av kunder med utmanande beteenden, t ex demens och psykiatriska diagnoser.

Demens

De nationella riktlinjerna ska stödja utvecklingen av kvalitet och stärka den demenssjukes möjligheter att få en god och effektiv vård och omsorg. En lokal plan behöver därför upprättas för att för att säkra kvaliteten och därigenom göra vården och omsorgen likvärdig i alla delar av kommunen. Planen ska leda till långsiktiga verksamhetsförbättringar utifrån de nationella riktlinjerna.

Medarbetare

Att rekrytera och bibehålla personal med rätt kompetens både inom gymnasial- och universitetsnivå är en utmaning lokalt, regionalt och nationellt. För att kunna säkerhetsställa personalförsörjningen behövs det tas fram en handlingsplan inom vård och omsorg. Planen bör innehålla hur vi lockar nya kollegor och hur vi får våra medarbetare att trivas och stanna kvar genom att belysa arbetsmiljö och aktivt medarbetarskap.

För att upprätthålla och utveckla kvalitén behövs en långsiktig kompetensutvecklingsplan tas fram. Planen ska beskriva vilka kompetensområden och nivåer som bör finnas inom olika professioner för att möta ökat behov av kvalificerade vård och omsorgsinsatser.

Välfärdsteknik

En ökad användning av välfärdsteknik kan stärka självständigheten och öka tryggheten och livskvalitén för individen och kan vara resurssparande.

För att möta framtida behov, krav och önskemål från medborgare och kunder behöver en långsiktig plan utarbetas som beskriver strategier, organisation och den digitala tekniken. Planen bör belysa möjligheten att hantera resurskrävande upphandlingar, införandeprocesser och förvaltning av verksamhetssystem.

Slutord

I arbetet med verksamhetsplanen har vi valt att arbeta utifrån Sunnemodellen i form av dialog med medborgare och medarbetare samt omvärldsbevakning. Workshops med medarbetare har genomförts och medborgardialog har förts i kommunala pensionärsrådet (KPR) och tillgänglighetsrådet (KTR).

Det som framkommit i dessa möten har påverkat framtagandet av verksamhetsplanen och kommer även ligga till grund i vård och omsorgs fortsatta verksamhetsutveckling.